

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru o dată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei
Cont nr. 49.8.01

Credința noastră

54. Munca

Este un fapt cunoscut că viața e împletită în așa fel cu munca încât nu poate exista viață multumită și rodnică fără muncă. Într-adevăr, prin ce își poate câștiga omul cele necesare traiului dacă nu prin muncă? În ce se arată vrednicia lui decît prin rezultatul muncii? Munca este prețuită pretutindeni. Ea e dată și binecuvîntată de Dumnezeu.

Sfînta Scriptură ne arată valoarea deosebită a muncii. Încă de la început Adam e pus de Dumnezeu în Eden „ca să-l lucreze și să-l păzească”. De asemenea Adam pune nume ființelor vii (Facere 2, 15, 20). El împletește astfel munca manuală cu munca intelectuală. După căderea în păcat munca devine mai grea. Ea se face „întru sudoarea frunții” (Facere 3, 17—19). Totuși ea rămîne temelia progresului și a realizării de sine, a mulțumirii depline. Cu vremea la lucrarea pămîntului, la pomicultură, i s-au adăugat creșterea vitelor și diferite meserii (unelte — Facere 4, 20—22). Munca este ceva firesc, precum zice dreptul Iov, pentru că „omul e făcut să muncească precum pasărea să zboare” (5, 7). Pe măsură ce s-a dezvoltat viața oamenilor, a popoarelor, munca cu ajutorul uneltelor tot mai perfecționate a devenit mai rodnică și a umplut pămîntul cu roadele ei materiale și spirituale. Astfel prin muncă s-au născut și au crescut de-a lungul miilor de ani o civilizație și o cultură tot mai progresată, căci prin muncă omul stăpînește natura, o transformă și o desăvîrșește.

Iisus Hristos s-a născut și a crescut în casa teslarului Iosif. A cunoscut și practicat munca manuală. Ca fiu al lui Dumnezeu a descoperit tuturor — prin osteneala propovăduirii, prin aplecarea peste nevoile și durerile oamenilor — că e nevoie de multă trudă nu numai în munca cu brațele, ci și în munca spirituală de transformare și perfecționare a omului, a societății. Căci nimic mare și de valoare nu se poate face fără muncă. „Tatăl meu pînă acum lucrează și eu lucrez” — mărturisește Iisus Hristos (Ioan 5, 17).

Și Sfînții Apostoli au fost muncitori. Urmînd lui Hristos au devenit propovăduitori ai Evangheliei (Matei 10, 7). Sf. Apostol Pavel a împletit propovăduirea Evangheliei cu munca de făcător de corturi (F. Ap. 18, 3—4; I Tes. 2, 9). Astfel cele spirituale s-au împreunat cu cele materiale. De aici îndemnul cunoscut de toți credincioșii: „Roagă-te și muncește”.

De aici se vede că și munca fizică și munca intelectuală, munca spirituală sînt vrednice de cinstire și de răsplătire. Și „vrednic este muncitorul de plata sa”, plata rezultatelor muncii și plata mulțumirii sufletești și a prețuirii ce o acordă semenii, societatea. Și mai presus de toate, răsplata ce vine de la Dumnezeu, care e și răsplata vremelnică și răsplata veșnică. Domnul Hristos va răsplăti cu fericirea veșnică pe cei vrednici pentru ceea ce „au făcut” în viața lor spre binele semenilor lor (Matei 25, 34—40). De fapt nu muncim numai pentru noi, ci muncim și pentru alții, care au trebuință de ajutorul nostru (cei bolnavi, neputincioși etc.). De asemenea muncim pentru societate. Munca nu ne izolează unul de altul, ci ne adună ca împreună să facem ceea ce e trebuincios pentru obștea cea mare a poporului.

Cel ce muncește se aseamănă cu Dumnezeu și colaborează cu Dumnezeu la îmbunătățirea și desăvîrșirea vieții noastre. Munca e slujbă adusă lui Dumnezeu (Efes. 6, 6—7). Prin muncă ne străduim să ajungem la desăvîrșirea dumnezeiască, să ne perfecționăm mereu. Prin faptul că niciodată nu vom ajunge la desăvîrșirea divină, noi sîntem chemați să nu ne mulțumim niciodată cu ceea ce am realizat, ci să tindem a ne ridica tot mai sus, a realiza lucruri tot mai bune.

Munca are și caracter social. Ea se săvîrșește în societate și pentru binele și propășirea societății. Obștea poporului e ca un „organism”, în care cei ce muncesc sînt mădulari care slujesc binelui obștesc. Sf. Apostol Pavel ne spune că Biserica e „trupul lui Hristos” și noi sîntem „mădulari” ale Bisericii. Și fiecare mădular își are locul și funcția sa în Biserica lui Hristos.

Fiecare mădular slujește celorlalte mădulari și Bisericii întregi. Numai așa munca fiecăruia și a tuturor ajută la mersul înainte al obștei și al fiecăruia în parte.

Dacă Dumnezeu ne-a chemat să colaborăm cu El la făurirea prin muncă a unei vieți tot mai bune și mai fericite, e cu atît mai de condamnat cel ce poate munci și nu muncește, ci vrea să trăiască pe spinarea altora. Proverbul spune că „lenea e cucoană mare care n-are de mîncare.” Lenea este păcat capital, adică un păcat din care izvorăsc alte păcate. Ea duce la nepăsare totală, la parazitism. De aceea ea este condamnată de Dumnezeu și de oameni. Sf. Apostol Pavel muștră cu asprime pe unii din Tesalonic, care sub motiv că sînt creștini socotesc că nu trebuie să muncească ci numai să discute, să stea de vorbă despre credință ș. a. „Vă poruncim fraților, în numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriți de tot fratele ce umblă fără rînduială și nu după învățătura primită de la noi. Căci cînd eram la voi v-am dat porunca aceasta: Cine nu vrea să muncească nici să nu mînînce. Auzim însă că unii umblă la voi fără rînduială, nimic lucrînd ci iscodind. Unora ca acestora le poruncim și îi rugăm prin Domnul nostru Iisus Hristos ca lucrînd în liniște să-și mînînce pîinea lor. Iar de nu ascultă de cuvîntul nostru pe acela să-l însemnați și să nu aveți amestec cu el ca să se rușineze” (II Tes. 3, 6, 10—14). Așadar, adevăratul credincios este acela care are o viață după voia lui Dumnezeu și în consecință muncește pentru binele tuturor și pentru sine și familia sa.

Această învățatură ne-o dă Mîntuitorul în pilda talanților. Dumnezeu dă fiecăruia talanții, pe care să-i folosească. Talanții sînt darurile (capacitățile sufletești și trupești cu care ne naștem). Unul a primit cinci talanți, altul a primit doi talanți și altul un talant. Cel cu cinci talanți i-a fructificat prin muncă și a mai cîștigat cinci talanți. Cel cu doi talanți a lucrat cu ei de a mai cîștigat încă doi talanți. Cel cu un talant a ascuns talantul primit în groapă, ca să-l dea înapoi cum l-a primit. Cel cu cinci talanți și cel cu doi talanți au fost lăudați de Dumnezeu și au fost răsplătiți („peste multe te voi pune — intră întru bucuria Domnului tău”). Cel cu un talant, pentru că n-a înmulțit talantul prin muncă, ci l-a îngropat, a fost pedepsit și condamnat ca o „slugă vicleană și leneșă”. Judecata lui Dumnezeu este și judecata oamenilor, judecata societății. Căci societatea, care oferă fiecăruia atîtea posibilități, cere fiecăruia să-și împlinească datoria muncii, căci numai prin munca tuturor și societatea și fiecare membru al ei se bucură de bunele rezultate și se dezvoltă mereu spre o stare din ce în ce mai fericită, mai înaintată.

Societatea socialistă e societate a oamenilor muncii. A muncitorilor din uzine și de pe ogoare, a oamenilor muncii din școli, artă, cultură etc., a tuturor celor ce înțeleg că prin slujirea patriei, prin slujirea obștei, ne înălțăm pe noi trepte de cultură și civilizație, ne bucurăm toți de progresele realizate și poporul nostru este prețuit între celelalte popoare pentru vrednicia lui. Căci istoria este șirul de veacuri al marilor realizări ale muncii poporului, care astăzi — continuînd realizările trecutului — se îndreaptă în ritm accelerat prin unitatea și strădania tuturor spre viitorul tot mai înalt și mai luminos.

Dumnezeu să ne ajute și să ne sfințească munca noastră, ca astfel prin faptele noastre să contribuim la înflorirea patriei și să se preamărească numele Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce încununază fruntea ostenitorilor în via Domnului și în ogorul țării noastre.

† NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Rugăciunea pentru morți (I)

După învățătura Bisericii Ortodoxe, legătura ce unește pe membrii Bisericii cu trupul tainic al Domnului nu se întrerupe nici prin moarte. Raportul reciproc al celor vii cu membri Bisericii triumfătoare se continuă.

Una din modalitățile de continuare a acestui raport este cea care se concretizează în rugăciunile pentru morți. Acestea sînt expresia vie a manifestării raportului Bisericii de aici de pe pămînt, sau luptătoare, cum i se mai spune, față de cei ce au adormit în credință și în comuniune cu Biserica, dar au plecat din această lume pămîntească încărcăți cu petele păcatelor. Biserica luptătoare săvîrșește pentru aceștia milostenii și alte fapte bune și mai ales aduce Jertfa euharistică.

Rugăciunile pentru morți sînt o expresie a comuniunii ce continuă să existe între vii și cei adormiți în Domnul. Ele aduc la expresie perfectă comuniunea a viețuitorilor cu cei morți, pe care moartea îi răpește din conviețuirea trupească cu noi, dar nu și din comunitatea noastră spirituală și de iubire.

Dar după cum nu putem înțelege cum se lasă Dumnezeu determinat de o oarecare rugăciune și intervine în desfășurarea evenimentelor naturale și omenești, tot așa de cu neputință este să înțelegem în general modul cum folosesc rugăciunile celor morți (Andrutos Hristu: Dogmatica Bisericii Ortodoxe Răsăritene. Traducere autorizată de Dr. Dumitru Stăniloae, Sibiu, 1930, p. 460).

Din cuvintele Mîntuitorului: „Trebuie să fac, pînă este ziuă, lucrurile Celui ce m-a trimis pe mine; că vine noaptea, cînd nimeni nu poate să lucreze” (Ioan 9, 4), rezultă că după moarte nimeni nu mai poate face nimic în ce privește mîntuirea. Prin urmare, pentru obținerea mîntuirii de către cei morți există numai o singură posibilitate: rugăciunile celor vii pentru ei și mai ales Jertfa euharistică, adusă de către Biserică pentru iertarea păcatelor celor vii și celor morți. De altfel, posibilitatea iertării păcatelor celor morți — cu excepția păcatelor săvîrșite împotriva Sfîntului Duh — rezultă tot din cuvintele Mîntuitorului și anume: „Celui care va zice cuvînt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfînt, nu i se va ierta lui, nici în veacul acesta, nici în cel ce va să fie” (Matei 12, 32).

Din locurile biblice de la Ecclesiast 12, 7; Matei 10, 28 și I Cor. 15, 45, rezultă că sufletul — ca element constitutiv, esențial și deosebit al naturii omenești — nu pierie niciodată. Astfel, moartea trupească nu este altceva decît despărțirea de trup a sufletului, care — și fără de trup — rămîne același deapănarea.

În consecință, morții sînt morți numai cu trupul, iar sufletele lor trăiesc mai departe o viață deplin conștientă (vezi Luca 16, 22—31; Apoc. 4, 10—11;

(Continuare în pag. 2)

† Văd. LUDOVICA HERINEANU născ. Lechințan

În seara zilei de 12 septembrie 1974 s-a stins din viață ca o luminare, pe neașteptate, în al 84-lea an, distinsa și venerabila mamă a I. P. S. Arhiepiscopului Teofil al Vadului, Feleacului și Clujului, văduva Ludovica Herineanu, născută Lechințan.

Trecerea la cele veșnice a acestei grijului și vrednice mame, dar în același timp și bunică, străbunică, soacră și mătușă a cuprins de tristețe nu numai inimile celor mai apropiați ai familiei ci și sufletele colaboratorilor I. P. S. Arhiepiscop Teofil: Membrii Permanenței Consiliului Arhiepiscopesc, salariații Centrului eparhial, protopopii, preoșimea și credincioșii, care au cunoscut-o și i-au apreciat înaltele calități de mamă și de creștină.

Sentimentele de profundă stimă și prețuire față de Ludovica Herineanu s-au concretizat și în numeroasele coroane și jerbe care îi împodobeau catafalcul.

Slujba înmormântării a avut loc în 14 septembrie — Ziua Înălțării sfintei și de viață făcătoarei Cruci, fiind săvârșită după datina Bisericii noastre de către: I. P. S. Dr. Nicolae Mladin, Mitropolitul Ardealului, și P. S. Dr. Vasile Coman, Episcopul Oradiei, înconjurați de un sobor de 6 preoți și doi diaconi. Răspunsurile au fost date de corul catedralei arhiepiscopale din Cluj.

Personalitatea și vrednicia celei ce a fost Ludovica Herineanu au fost arătate în cuvântările rostite — ca ultim omagiu — după terminarea prohodului.

Cel dintii care a elogiat și a omagiat vrednicia și credincioșia, evlavie și demnitate, bogăția faptelor bune și înțelepciunea adormitei în Domnul, Ludovica Herineanu, a fost I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Mladin.

Au vorbit apoi P. S. Dr. Vasile Coman, Episcopul Oradiei, P. S. Iustinian Chira Maramureșanul, episcop-vicar al Clujului, P. C. Onisie Moraru, vicar administrativ — în numele colaboratorilor, profesorilor și preoșilor din Arhiepiscopie — și P. C. Gheorghe Simu, paroh la catedrala Schimbarea la Față, în numele credincioșilor.

Cortegiul cu carul funerar a străbătut drumul spre cimitirul central, în care a fost redat pământului, spre odihnă veșnică, corpul neînsuflețit al mult regretatei și neuitatei mame, văduva Ludovica Herineanu, născută Lechințan.

Dumnezeu să-i facă parte de bucuria aleșilor Săi!

Pr. Onisie Moraru
Vicar administrativ

Sfinții Cosma și Damian

Între Sfinții care au luminat prin viața lor demn de urmat, de convenită cinstire se bucură în sânul Bisericii noastre Cosma și Damian, „Sfinții doctori fără de arginți”, cum sînt îndeobște cunoscuți.

Biserica creștină admite trei perechi de Sfinți Cosma și Damian, cu aceeași îndeletnicire de medici, avînd aceeași caracteristică de „anarghiri”, adică fără de arginți datorită faptului că pentru tratamentele pe care le făceau bolnavilor nu primeau nici un fel de plată.

Originea lor este diversă. O pereche, de proveniență din Asia, cei mai vechi cunoscuți, înscrisi pentru prăznuire în calendarul creștin ortodox la 1 noiembrie, a doua pereche, din Roma, cu ziua prăznuirii lor la 1 iulie, și a treia din Arabia, sărbătorită la 17 octombrie numai în cultul apusean.

Cei din cetatea Romei s-au născut din părinți dreptcredincioși pe vremea împăratului Carinus (sec. III d. Hr.). Dotați cu avansate cunoștințe medicale dar și ajutați de darul lui Dumnezeu în care credeau cu tărie, căci erau convertiți la credința creștină, au început a tămădui tot felul de neputințe și boli nu numai în cetatea imperială Roma, ci și-n satele și cetățile din jur.

Pe cît de binefăcători s-au arătat față de semenii lor pe atît de crud le-a fost sfîrșitul vieții, căci însuși maestrul lor, cel ce i-a învățat meșteșugul medicinei, pizmuindu-i pentru știința și vindecările lor miraculoase, i-a atras pe cei doi frați gemeni pe un munte, unde i-a invitat să-l însoțească să culeagă buruieni de leac. În timpul culegerii, Sfinții au fost împinși într-o prăpastie și uciși cu pietre.

Minunată a fost și viața Sfinților Cosma și Damian frați, de neam din Asia, din tată păgîn și mamă creștină cu numele Teodota. Au avut aceleași sfinte preocupări ca și cea dintii pereche, adică vindecarea fără de nici o plată a ranelor trupesti și sufletești ale aproapelui, fapt care pe mulți păgîni i-a atras la credința în Hristos. Ei s-au săvîrșit în pace la adînci bătrînețe iar după moarte, trupurile lor neputrezite au fost așezate cu cinste în locul ce se cheamă Phereman (Asia), unde mulți suferinzi, ducîndu-se la mormintele lor, s-au învrednicit de vindecări miraculoase. Cultul lor s-a generalizat mai ales de către împăratul Justinian, care s-a vindecat de o boală incurabilă. Drept răsplată, credinciosul împărat a înălțat o marea biserică în Constantinopol.

În jurul anului 400, Rabulas, episcopul Edesei, prin ajutorul Sfinților și-a redobîndit vederea, la fel și episcopul Laurențiu din Constantinopol. În sec. V, în Palestina s-a întemeiat o organizație specială pentru cinstirea Sfinților, iar în vremea cruciatelor în orient s-a înființat un ordin cu numele Sfinților Cosma și Damian, care avea drept scop îngrijirea pelerinilor și răscumpărarea creștinilor căzuți în sclavie. Strălucite biserici zidite în cinstea lor au ființat în Ierusalim, Edesa, Constantinopol, cunoscute sub denumirea de „Cosmidioane”.

Datorită numeroaselor minuni săvîrșite la mormintele Sfinților, cultul lor s-a generalizat în tot

orientul creștin, iar la Sinodul die Niceea (786) au fost canonizați, dați spre pomenire în Sf. Liturghie, împreună cu ei fiind pomeniți și alți Sfinți doctori fără de arginți: Sfinții Chir și Ioan, sărbătoriti în 30 iunie, Sf. Pantelimon (27 iulie) și Ermolae (26 iunie), de aleasă cinstire învrednicindu-se pentru aceleași motive și Sf. Samson, Diomid, Mochie și Anichit, Talaleu și Trifon. Sfîntul lor ajutor este implorat de slujitorii Sf. altare precum și de bunii creștini în rugăciunile Sf. Maslu, rugăciunile litiei, sfeștaniei și alte rugăciuni din molitfelnic.

Între tezaurile spirituale pe care le posedă catedrala sf. Mitropolii a Ungrovlahiei, sînt și moaștele marilor tămăduitori Cosma și Damian, așezate în firida din dreapta pronaosului, în stînga intrării aflîndu-se racla cu moaștele Sf. Dimitrie cel Nou (Basarabov). Demn de remarcat este faptul că în Moldova, din timpurile cele mai vechi, este cunoscut cultul lor. A existat între Valea Troțușului și Oituzului, pe dealul care se numește și azi „Cosma”, o capelă a Sfinților. Multe spitale și azile românești le-au purtat cinstitul lor nume. Mulți dintre fii neamului nostru și-au însușit la botez numele Sfinților amintiți. Adîncă lor înrîurire în viața religioasă a poporului român o vădesc și proverbele: „Ești ca un sfînt fără de arginți” (se zice despre un om care face treabă fără să ia plată), sau: „Om cinstit dar sărac”, este de asemenea referire la Sfinții pomeniți. Din această istorisire a vieții și faptelor lor se vede cît de mult Sfinții Cosma și Damian au trăit un pilduitor umanitarism creștin în care rezidă cu reală binefacere fraternitatea, sociabilul și atîtea alte laudabile virtuți, în frunte cu iubirea creștină față de aproapele.

Cu evlavioasă cinstire să-i preamărim deapururi pe „prieteniul lui Dumnezeu”, pe tămăduitorii cei minunați ai boalelor trupesti și sufletești „doctori fără de arginți” Sfinții Cosma și Damian, aducînd și noi ca și dinșii pentru binele aproapelui jertfa de bună mireasmă duhovnicească, dragoste creștinească și viață cît mai curată.

Preot Ioan Năftănăilă

Toamnă românească

Moare floare după floare
Bruma pe dealuri apare.
Vîntul, pasăre ușoară,
Printre ramuri se strecoară.
Iarba tristă, în grădina,
După timpul cald suspină.
Colo, pe întinsa vale,
Româneștile tractoare
Arăntins cele tarlale
Strălucind frumos în soare.
Cade frunza... Las-să cadă,
Țara-i azi mîndră livadă
Și mereu așa va fi
Dacă-n pace vom trăi!

Nicolae Isac, cînt. bis.

Rugăciunea pentru morți

(Urmare din pag. 1)

5, 8—14). De aceea, cei morți în Iisus Hristos fac parte — împreună cu cei vii — din aceeași Biserică a lui Iisus Hristos (a se vedea: Rom. 14, 7—9; Efes. 1, 9—10; Filip. 2, 10—11).

Din faptul că sufletele celor morți trăiesc o viață deplin conștientă și fac parte din aceeași Biserică, rezultă două concluzii:

a) Cei vii, membrii Bisericii luptătoare de aici de pe pămînt, au posibilitatea de a se ruga și pentru cei morți, precum și posibilitatea împlinirii acestor rugăciuni ale lor, ceea ce reiese în mod limpede din cuvintele Mîntuitorului: „Și orice veți cere întru numele meu, aceea voi face... Dacă veți cere ceva în numele meu, eu voi face” (Ioan 14, 13—14). Același adevăr rezultă din cuvintele Mîntuitorului: „Orice păcat și orice hulă se va ierta oamenilor, dar hula împotriva Duhului Sfînt nu se va ierta. Celui care va zice cuvînt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfînt, nu i se va ierta lui, nici în veacul acesta, nici în veacul ce va să fie” (Matei 12, 31—32). De aici desprindem concluzia că alte păcate — decît cele împotriva Duhului Sfînt — pot fi iertate și în veacul viitor.

b) Cei vii sînt datorii a se ruga pentru toți membrii Bisericii, adică nu numai pentru cei vii, ci și pentru cei morți. Sf. Apostol Pavel zice: „Faceți în toată vremea, întru Duhul, tot felul de rugăciuni și de cereri, și întru aceasta priveghiați cu toată stăruința, rugîndu-vă pentru toți sfinții. Rugați-vă pentru mine, ca să mi se dea mie cuvînt, cînd voi deschide gura mea, să fac cunoscută cu îndrăzneală taina Evangheliei” (Efes. 6, 18—19). De asemenea: „Vă îndemn deci, înainte de toate, să faceți cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri, pentru toți oamenii” (I Tim. 2, 1). Întrucît cei morți sînt membri ai aceleiași Biserici ca și noi, întrucît ei n-au încetat a fi oameni sau ființe omenești, fiindcă sufletele lor trăiesc în chip deplin conștient — avem tot temeiul să înțelegem prin expresia „toți oamenii” și pe cei morți.

Am văzut că puntea de legătură vie între membrii Bisericii luptătoare de aici de pe pămînt și membrii Bisericii triumfătoare de pe tărîmul celălalt este iubirea. Or, iubirea — ca legătură de unitate între membrii Bisericii lui Iisus Hristos și ca datorie permanentă a fiecărui mădular al Bisericii, — trebuie să fie pururea vie, lucrătoare prin fapte bune. Or, din complexul faptelor bune izvorîte din iubire fac parte și rugăciunile pentru morți. Toate faptele bune — inclusiv rugăciunile pentru morți — izvorăsc din iubire, care „nu cade niciodată” și care este „mai mare” decît credința și decît nădejdea! (I Cor. 13, 8. 13).

De aceea, se cuvine să facem rugăciuni pururea pentru cei morți, atît prin rugăciunile noastre personale de fiecare zi, cît și prin slujbele și rînduiri ale Bisericii pentru aceasta, la soroacele convenite. Cu atît mai virtos, cu cît rugăciunile pentru morți aduc folos totdeauna celui ce se roagă cu dragoste de frate pentru cei morți.

Folosul personal ce rezultă din rugăciunile pentru morți stă în legătură nemijlocită cu virtutea creștină în general. Prin aceste rugăciuni ni se dă prilej să ne întărim credința în viața de dincolo de mormînt: Totodată, ele nutresc venerația pentru cei morți, susțin speranța în mila dumnezeiască și dezvoltă în general dragostea de frate. De aceea, Sf. Ioan Damaschinul zice cu drept cuvînt: „Cel ce luptă pentru mîntuirea aproapelui își folosește în primul rînd sieși, apoi aproapelui.”

Soroacele sau termenele pentru pomenirea morților sînt: Ziua a treia, a noua și a patruzecia după moarte; la trei, șase și nouă luni și la un an după moarte; apoi în fiecare an pînă la șapte ani după moarte.

În afară de pomenirile făcute de rudele și de urmașii morților, la soroacele arătate mai sus, Biserica face și ea însași pomenirea morților și se roagă pentru ei zilnic, mai în toate slujbele sale, dar mai ales la Sf. Liturghie.

În afară de pomenirea zilnică a morților, Biserica are — în cursul anului bisericesc — și zile anume rînduite pentru pomenirea generală a tuturor morților din toate vremurile și din toate locurile. Acestea sînt: 1. Toate sîmbetele de peste an; 2. Sîmbăta Rusaliilor; 3. Sîmbăta lăsatului sec de carne; 4. Sîmbetele a doua, a treia și a patra din Postul cel Mare; 5. Sîmbăta lui Lazăr dinaintea Floriilor.

Aceste temeuri biblice ale rugăciunilor pentru morți ne obligă să respectăm întrutotul rînduiala stabilită de Biserică în această privință.

C. Sîrbu

375 ani de la realizarea unui important eveniment istoric

Intrarea lui Mihai Viteazul în Alba Iulia

În decursul istoriei sale zbuciumate, poporul român din cele trei mari zone geografice ale țării a avut permanent conștiința originii sale comune, a unității sale. Mărturie ne stă structura economică și socială a întregului teritoriu locuit de români, ne stă limba, aceeași pentru transilvăneni, moldoveni sau munteni, credința ortodoxă străbună, aceeași în toate altarele românești din cuprinsul vechii Dacii, cultura și îndeosebi folclorul, de deosebită identitate etc.

Mărturiile ne stau, totodată, legăturile strânse și fără întrerupere dintre toți românii, loc important deținând în această privință legăturile bisericesti.

Se știe, de asemenea, că unii dintre domnitori și chiar boieri au avut întinse teritorii în Transilvania, în spațiul cărora au ridicat biserici, mănăstiri și chiar episcopii. Ștefan cel Mare a ajutat Episcopia Feleacului, iar Petru Rareș, care avusese sub stăpânire Ciceul, Cetatea de Baltă, Rodna, Ungurașul și Bistrița, cu zeci de comune, a întemeiat Episcopia Vadului pentru românii acelei părți. Radu cel Mare, Neagoe Basarab și Radu de la Afumați au avut posesiuni în partea de sud a Transilvaniei, unde ia fînță Episcopia Geoagiului și a Silvașului. Ulterior, când mitropolia se stabilește la Bălgrad (Alba Iulia), Mihai Viteazul clădește acolo biserică, mănăstire și reședință pentru viitorii ierarhi.

Din Principate s-au primit ajutoare materiale pentru biserici și mănăstiri; în marile mănăstiri de acolo și-au făcut ucenicia mulți ierarhi transilvăneni, călugări și preoți; în cazuri de lipsă tot de acolo s-au trimis ierarhi care să păstorească în Transilvania și călugări care aduceau cu ei manuscrise și cărți pe care le răspindeau în obște; de acolo au venit tipografi, pictori și zugrăvi de biserici; preoți nenumărați și aproape toți ierarhii transilvăneni tot acolo și-au primit harul preoției etc. Aceștia, întorcându-se acasă, aduceau, odată cu cărțile de cult și ajutoare materiale, și mesajul fraternității și unității.

Legăturile s-au menținut apoi prin transilvănenii care au ajuns în Principate ierarhi și călugări, precum și prin ciobanii care își treceau turmele peste Carpați în mănăstirile cîmpii din sud și răsărit.

Fenomenul acesta de continuă legătură între toți românii era atât de masiv, încât ideea unirii lor într-un singur stat trăia în sufletul tuturor cu mult înainte de a se fi împlinit în chip real. Vie era însă și conștiința necesității luptei unite împotriva cotropitorilor.

Este cunoscută eroica rezistență opusă de poporul român, sub steagul unor mari domnitori ca: Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Iancu de Hunedoara, Vlad Țepeș și alții, împotriva dominației otomane, pentru apărarea țării.

La sfârșitul sec. al XVI-lea, Mihai Viteazul a fost primul domnitor care și-a dat seama că, pentru a putea ține piept primejdiei otomane, „trebuie să unifice capacitatea de luptă, militară și economică a tuturor provinciilor românești sub același sceptru și aceeași comandă” — cum constată unii cercetători de astăzi.

Așa se face că în toamna anului 1599 Mihai Viteazul își începe marșul său spre Transilvania, plecând cu grosul trupei de la Ploiești pe Valea Buzăului și făcând, după cum spune o tradiție locală, un prim popas la Vama Buzăului, localitate din preajma Munților Ciucaș. În 20 octombrie îl întâlnim la Prejmer lângă Brașov, obținând sprijinul brașovenilor ca de altfel al întregului patriciat săsesc, precum și al trupelor secuiești, care, conduse de Moise Secușul, luptă alături de Mihai. În 25 octombrie se face joncțiunea la Tâlmăciu, lângă Sibiu, cu o altă ramură a trupelor lui Mihai Viteazul, care a pătruns în Transilvania prin trecătoarea Turnu Roșu (valea Oltului).

În 26 octombrie, marele voievod își așază tabăra la Veștem, iar în 28 octombrie Mihai a angajat, la Șelimbăr în preajma Sibiului, bătălia cu Andrei Bathory, ale cărui trupe au fost înfrînte, ceea ce a dovedit încă odată vitejia și geniul militar al voievodului român. Locuitorii Sibiului au adunat trupurile celor căzuți din ambele tabere și le-au așezat într-o groapă comună, cunoscută pînă astăzi sub numele de „Movila lui Mihai”.

Se cuvine să reținem că, pe unde a trecut, Mihai Viteazul a fost primit cu mult entuziasm de către românii transilvăneni, care îl considerau ca pe unul „de-al lor”, mulți dintre ei punând mîna pe arme.

Cu același entuziasm l-au întâmpinat și satele sibiene în drumul său spre Alba Iulia, unde a intrat în chip triumfal la 1 noiembrie 1599, dată de la care s-au împlinit 375 ani.

Șapte luni mai târziu, în mai 1600, Mihai Viteazul își trece trupele în Moldova și, după mai multe victorii, alungă pe Movilești din țară. Campania a durat trei săptămîni.

În 1 iulie 1600 boierii moldoveni și înaltul cler depun la Iași cuvenitul jurămint de credință lui Mihai. La Țara Românească și Transilvania se adăuga acum și a treia provincie românească. Mihai Viteazul se intitulează după aceasta „Domn al tuturor românilor, al Transilvaniei, Moldovei și Valahiei”.

Astfel s-a înfăptuit prima unire a tuturor românilor într-un singur stat.

Domnia lui Mihai Viteazul a fost de scurtă durată, dar ea rămîne de o covîrșitoare importanță, atât pentru noi românii cît și pentru alte popoare asuprite, dornice de libertate. Măreața operă a lui Mihai Viteazul — după cum spune un document contemporan — „a căzut nu datorită slăbiciunii sale, nu datorită riposteii din partea celui mai cumplit dușman pe care-l înfrînsese — sultanul Turciei —, ci datorită oribilei crime săvîrșite de generalul Basta în noaptea de 9 august 1601”, cînd Mihai a fost ucis în chip mișlesc.

Cunoscînd rolul important pe care Biserica Ortodoxă îl are în viața românilor transilvăneni, Mihai Viteazul a căutat s-o ajute și să o întărească. Înainte de a cuceri Transilvania, prin tratatul din 1595 el a reușit să obțină de la Sigismund Bathory recunoașterea oficială a dependenței Mitropoliei Transilvaniei de cea din Țara Românească. Ridică biserici la Ocna Sibiului, Făgăraș etc.; ajută materialmente biserica Sf. Nicolae din Brașov, Mănăstirea Rîmeș, iar în 1597 ridică mare mănăstire la Alba Iulia, biserică și reședință pentru Mitropolitul Transilvaniei, care însă au fost dărîmate după actul „unirii” de la 1700.

Măsurile represive ale dietei transilvănene contra românilor, țărani, preoți, călugări, după căderea lui Mihai Viteazul, sînt o dovadă că ei au trăit din plin momentul crucial al unirii într-un singur stat sub domn român și că au avut conștiința că sînt cu toții frați.

Evocînd intrarea triumfală a lui Mihai Viteazul în Alba Iulia și, cu deosebire, marele eveniment din istoria poporului nostru: Unirea într-un singur stat a celor trei provincii românești, Țara Românească, Transilvania și Moldova, socotim potrivit să încheiem aceste rînduri cu cuvintele Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Republicii Socialiste România, care sublinia: „Unirea realizată de Mihai Viteazul a exercitat o puternică înrîurire asupra generațiilor care au urmat, a înflăcărat pe patrioții și revoluționarii pașoptiști din Țara Românească, Moldova și Transilvania, a constituit un exemplu înălțător și un neîntrerupt îndemn în lupta pentru unitatea națională.”

T.

Gh. P.

„Parabola fiului risipitor”

În editura Cartea românească a apărut în cursul acestui an volumul de versuri: „Parabola fiului risipitor”, semnat de Ion Filipoiu. Cartea ne atrage atenția atât prin titlul ei — legătură avînd nu cu viața necugetată a „fiului risipitor” din parabolă ci cu ideea părăsirii casei părintești — cît mai ales prin versurile care le cuprinde, nu multe la număr, dar deosebit de bogate în idei, imagini și simțire cu adevărat poetică.

Citind aceste versuri, mulți dintre noi care am deschis ochii pe brazdă sau lîngă o căpiță de fîn, ori în bătătura casei, sau, poate, chiar undeva în dosul stînei, trăim emoții profunde căci ne regăsim în ele ca într-o oglindă fidelă. Aceasta pentru că poetul evocă cu inspirată pană „icoana sfîntă a locului natal” (p. 23).

Tema volumului este clar explicată și în prefața semnată de Demostene Botez, unde se spune: „Nu cred că exagerez dacă afirm că peste 90% dintre poezii români sînt originari de la țară și că, deci, toți aceștia sînt, într-o accepție largă, dezrădăcinați, ca acei brazi aduși de la munte la oraș cu rădăcină cu tot.” Această nostalgie a locurilor natale unii au simțit-o „mai puternic și nu s-a putut să nu o pună în poezia lor” (p. 7). Este cazul versurilor de față.

Cîteva exemplificări sînt, credem, cît se poate de edificatoare:

*A răsărit pe coastă firul ierbii,
Din găuri ies șopîrlele și șerpii,
Lăstarul verde s-a-înălțat la bozii,
E vremea, tată, de arat în prosii...*

(Ritual)

sau:

*Să mă revăd pe mine, cel de-atunci,
Flăcău hoinar prin cîrînguri și prin lunci,
Să-mi scot iar calul negru din coșar,
Cu o tîpsie, să-l îmbii, de jar,
Să-i scutur frîul colbăcit sub nări,
Să-i sar în spate, fără șa și scări...*

(Nostalgie)

ori:

*Pămînt natal blagoslovit de zei,
Tu tîhnă-ai dat la toți strămoșii mei,
Din toată lumea azi mă-ntorc și eu
La tîhna ta, pămîntule al meu!*

(Întoarcere)

Așadar, „prin tematica ei, prin forma clasică a versului, prin claritatea expresiei, cartea de față reprezintă un specific național autentic”, cum citim tot în prefață, răsplătind pe cititor cu vibrații lăuntrice, pe care doar plaiurile noastre dragi, încărcate de legende și de fapte mărețe, holdele ce se leagă în vînt, doinele și înțelepciunea poporului nostru ni le pot da.

INFORMAȚII

Lunile din urmă au înregistrat în Arhiepiscopia Timișoarei și Caransebeșului următoarele hramuri la așezămintele mănăstirești:

Schitul „Piatra Scrisă” — Armeniș, în prima Duminică după Rusalii (9 iunie), schitul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” — Bogîltim (29 iunie), paraclisele „Sfîntului Ilie de la Izvor” — Vasiova și „Izvorul Miron” — Românești, precum și schiturile de pe Muntele Mic și Muntele Semenic, toate puse sub protecția Sfîntului Prooroc Ilie (20 iulie), mănăstirea „Săraca” din Șemlacul Mic (6 august), mănăstirea „Timișeni” — Șag (29 august) și paraclisul „Călugăra” — Ciclova Montană (1 octombrie).

Personalul monahal, preoții de la parohiile învecinate, delegați ai Centrului eparhial și protopopiatelor s-au îngrijit de nevoile duhovnicești ale credincioșilor veniți să se închine, mărturisindu-i și împărțindu-i. Au fost oficiate servicii religioase în cadrul cărora asistența a dat răspunsurile liturgice în comun și a ascultat numeroase predici, prin care era îndemnată să se facă bineplăcută lui Dumnezeu și semenilor prin practicarea virtuților creștinești.

Cu acest prilej credincioșii împreună cu îndrumătorii lor spirituali au trăit momente de adevărată pietate, întorcîndu-se la casele lor cu sentimente de atașament față de Biserică și hotărîți să contribuie la mersul înainte al obștii căreia aparțin.

● Răspunzînd de Seminarul teologic din Caransebeș, unde se formează viitorii preoți din epar-

hiile Mitropoliei Banatului și din Episcopia Oradiei, Consiliul arhiepiscopesc din Timișoara a luat măsurile corespunzătoare pentru cazarea, instruirea și educarea în cele mai bune condiții a elevilor. În acest sens s-au făcut reparații la imobilele școlii, au fost amenajate noi săli de curs și dormitoare, s-a reorganizat biblioteca prin instalarea într-o încăpere corespunzătoare cu o spațioasă sală de lectură și birou pentru bibliotecar, s-a creat o încăpere specială pentru arhivă, s-au îmbunătățit instalațiile igienico-sanitare și electrice, s-a dotat cantina cu cele necesare, s-a amenajat un teren de sport etc. Analizîndu-se rezultatele la învățătură și comportarea elevilor, s-au dat îndrumări amănunțite privind activitatea de viitor, aceasta urmînd să fie îndeaproape călăuzită și supravegheată de Ierarhi și colaboratorii lor.

Avînd în vedere nevoile elevilor, s-au luat măsuri ca alături de paraclisul existent în incinta școlii să fie amenajată biserica, unde viitorii preoți să se deprindă cu serviciile religioase și să-și facă practica liturgică și omiletică.

(Continuare în pag. 4)

**Reamintim cititorilor noștri că REÎN-
NOIREA ABONAMENTELOR pe anul
1975 se face pînă în 31 decembrie 1974.
Abonamentele neachitate în timp util se
sistază.**

INFORMAȚII

(Urmare din pag. 3)

● Parohia Topârcea, prot. Sibiu, este atestată documentar de aproape 700 ani, vechimea ei pierzându-se desigur, ca multe așezări de-ale noastre, în negura istoriei. Biserica actuală din Topârcea, monument istoric, are și ea o vechime de peste 200 ani. Din acest motiv ea necesita reparații capitale, care s-au și înfăptuit în ultimii zece ani, din inițiativa unui comitet de credincioși, sub conducerea C. pr. R. Roșca și în ultimii ani a vrednicului preot Grigore Gheorghe.

Lucrările au costat o sumă mare de bani, care a fost acoperită din contribuția credincioșilor, a Arhiepiscopiei Sibiului, a Sf. Patriarhii și a Statului.

Biserica astfel restaurată și binecuvântată constituie o mare bucurie și cinste în același timp pentru credincioșii topârceeni, localnici sau așezați în alte părți ale țării și chiar în afara ei, în îndepărtata S.U.A.

● Din încredințarea I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, Duminică, 4 august 1974, P. S. Episcop-vicar Emilian a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă în parohia Sovata, prot. Tg. Mureș, însoțit fiind de la Sibiu de P. C. vicar Tr. Belășcu, P. C. prof. D. Abrudan și C. diacon M. Sămărghișan, după ce în ajun, sâmbătă, 3 august a. c., P. S. Sa a săvârșit vecernia în aceeași parohie.

Din soborul slujitor au mai făcut parte: P. C. prot. David Lazăr (Tg. Mureș) și C. pr. I. Moldovan, parohul local.

Cu acest prilej a fost hirotonit întru diacon tânărul teolog V. Ghișoiu, iar întru preot C. diacon L. Coltor, pentru parohia Slimnic, prot. Sibiu.

La sfârșitul Sf. Liturghii au predicat: P. C. prof. D. Abrudan și P. C. vicar Traian Belășcu, după care cuvânt de învățătură a rostit P. S. Episcop-vicar Emilian, care a zăbovit asupra optimismului creștin.

● Duminică, 18 august 1974, P. S. Episcop-vicar Emilian Rășinăreanu a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă la Mănăstirea Brîncoveanu de la Sîmbăta de Sus, cu care prilej a hirotonit pe ipodiatonul I. Minu întru diacon.

La priceasnă a predicat Cuv. ierod. T. Părăianu. După Sf. Liturghie P. S. Sa a vorbit despre cunoașterea lui Dumnezeu, îndemnând credincioșii la atașament față de Biserica străbună.

● Localitatea Bruiu, prot. Mediaș, este atestată documentar de peste 700 ani. Credincioșii români de aici au avut în decursul vremii o viață foarte grea, găsindu-i în tabăra călugărului Sofronie, în mișcarea acestuia pentru drepturi și Lege de la 1761.

Biserica, veche și ea, a fost reparată capital prin contribuția credincioșilor, sub conducerea C. pr. Gr. Cernea, fiind binecuvântată, din încredințarea I. P. S. Mitropolit Nicolae, de P. C. prot. P. Boeriu (Mediaș), Duminică, 25 august 1974.

● Duminică, 1 septembrie 1974, P. S. Episcop Vasile al Oradiei a oficiat Sf. Liturghie în biserica din Incești, filie a parohiei Forosig, prot. Beiuș, când a fost hirotonit ca preot tânărul absolvent de seminar Taloș Liviu, pe seama parohiei Biușa, prot. Zalău.

Predica zilei a fost ținută de păr. secretar eparhial Nicolae Mara.

Cu această ocazie, s-a făcut și instalarea noului preot al bisericilor din Forosig și Incești, proaspătul absolvent de seminar de la Curtea de Argeș, Nicolae Gîrz.

P. S. Sa a ținut un cuvânt de învățătură, în cadrul căruia i-a îndemnat pe credincioși spre cele bune și l-a încurajat pe noul lor păstor sufletesc ca să strângă rîndurile în jurul Bisericii strămoșești.

● Duminică, 8 septembrie 1974, de sărbătoarea Nașterii Sf. Fecioare Maria, P. S. Episcop Vasile al Oradiei — însoțit de P. C. iconom-stavrofor Ioan Gagi, directorul Administrației Patriarhale — a săvârșit, în mijlocul unui sobor de preoți și diaconi, Sf. Liturghie în parohia Borozel, jud. Bihor.

Predica zilei a fost ținută de către P. C. părinte Ioan Gagi, care a vorbit pe înțelesul tuturor despre cinstirea ce se cuvine a o da în general tuturor Sfinților, dar îndeosebi despre supracinstirea ce se cuvine Sfintei Fecioare Maria, ca unca ce a născut după trup pe însuși Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos.

Ca semn al dragostei și al grijii pe care P. F. Părinte Patriarh Justinian o poartă credincioșilor din această parte a țării, P. C. părinte Ioan Gagi a adus în dar bisericii din Borozel o Sf. Evanghelie

și Apostol, pentru care P. S. Episcop Vasile, în cadrul cuvîntului de învățătură pe care l-a rostit, a exprimat alese sentimente de respect și mulțumire Prea Fericirii Sale.

● Duminică, 1 septembrie 1974, invitat fiind de I. P. S. Arhiepiscop Teofil al Clujului, credincioșii din filia Buza-Cătun au avut bucuria să primească în mijlocul lor pe Prea Sfinția Sa Emilian Birdaș Rășinăreanu, episcop-vicar al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Sibiu, venit să le sfințească biserica nou construită.

P. S. Sa a fost însoțit de P. C. Ioan Stoica, inspector eparhial Sibiu, P. C. cons. Iosif Chertes, delegat al I. P. S. Arhiepiscop Teofil, P. C. arhid. Constantin Voicu — Sibiu, diaconul Simion Felcan Cluj, precum și un grup de studenți de la Institutul Teologic din Sibiu.

Praznicul sfințirii a început din ajun, când s-a săvârșit slujba Vecerniei împreună cu Litia.

Duminică după slujba de sfințire a bisericii s-a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă în cadrul căreia P. S. Sa a vorbit credincioșilor despre cinstirea locașului de închinare.

● În ultimii ani credincioșii din parohia Breazova, protopopiatul Lugoj, îndrumați de harnicul lor preot Ioan Șerban, distins cu rangul de „iconom”, au reconstruit biserica, devenită necorespunzătoare. La daniile enoriașilor s-a adăugat sprijinul material primit nu numai din partea Arhiepiscopiei Timișoarei, ci și a P. F. Părinte Patriarh Justinian.

Construcția odată terminată a fost împodobită cu pictură și obiectele de cult necesare. Astfel pregătită, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului a tîrnosit-o Duminică, 8 septembrie 1974. Dumnezeiasca Liturghie ce a urmat, cu primirea de către credincioși a Sfintei Cuminecături, cuvîntul de învățătură al Ierarhului, darea de seamă a preotului și împărțirea anaferei — au constituit toate momente deosebit de înălțătoare, care vor rămîne neșterse în memoria bunilor credincioși din Breazova.

● Între 4—10 septembrie 1974, a avut loc la București cel de-al III-lea Congres internațional de studii sud-est europene, la care s-au întrunit peste 1300 participanți din 30 țări.

Alături de profesori și cercetători de seamă în domeniul istoriei din țara noastră, la Congres au participat și au prezentat comunicări: P. S. Episcop-vicar Nestor Vornicescu Severineanu: „Zapisul lui Adam însoțit de notație psaltică”; P. C. prof. Ioan G. Coman: „Sciții Ioan Casian și Dionisie cel Mic și relațiile lor cu lumea mediteraneană”; P. C. prof. Ioan Rămureanu: „Sinodul de la Sardica din 343—344 și pătrunderea creștinismului la geto-daco-romani”; P. C. prof. Teodor Bodogae: „Idei pedagogice moderne în opera filozofică a lui D. Cantemir” și P. C. preot Constantin Cronț: „Rolul cultural al Atosului în evul mediu.”

La încheierea lucrărilor personalități de peste hotare: Michel Conil-Lacoste, reprezentantul directorului general al UNESCO, acad. V. Georgiev (Bulgaria), D. F. Marcov (Uniunea Sovietică), K. D. Grothusen (R.F.G.) ș. a. au dat expresie sentimentelor de recunoștință față de Președintele Republicii Socialiste România, Domnul Nicolae Ceaușescu, sub al cărui înalt patronaj a avut loc Congresul, și au exprimat calde mulțumiri Comitetului român de organizare, precum și satisfacția pentru nivelul științific ridicat la care s-au desfășurat lucrările Congresului.

● Duminică, 15 septembrie 1974, P. S. Episcop Vasile al Oradiei a săvârșit sfințirea bisericii din filia Cerișa, aparținătoare de parohia Marca, prot. Șimleul-Silvaniei, înnoită în ultimii doi ani, în timpul păstoririi actualului paroh, preotul Traian Buican.

Predica zilei a fost ținută de P. C. vicar V. Costin.

La sfârșit P. S. Episcop Vasile a rostit un cald cuvînt de învățătură.

În cadrul Sf. Liturghii, tânărul teolog Iancu Viorel a fost hirotonit preot pe seama parohiei Sălăjeni, protopopiatul Șimleul-Silvaniei, iar tânărul absolvent de seminar, Oargă Gheorghe, a fost hirotonit întru diacon.

● Duminică, 22 septembrie 1974, a sosit la Sibiu Episcopul anglican al Londrei de Sud, Mervyn Stockwood, membru al Camerei Lorzilor, fiind însoțit de capelanul său, preotul Charles Lendsdale.

Oaspetele a luat parte la Sf. Liturghie arhierescă din catedrala mitropolitană, săvârșită de

P. S. Episcop-vicar Emilian, prezent fiind I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Spre sfârșitul Sf. Liturghii, în catedrală a sosit o delegație din Republica Federală Germania, condusă de prof. univ. dr. Peter Hauptmann de la Universitatea din Münster, din delegație făcînd parte dr. Karl Christian Felmy, referent pentru Ortodoxie din Serviciul relațiilor externe al Bisericii Ev.-Lut. din R.F.G., precum și 10 studenți în Teologie. Scopul vizitei a fost de a cunoaște la fața locului Biserica Ortodoxă Română, a cărei istorie au studiat-o la ei acasă prin cursuri și seminarii.

La sfârșitul Sf. Liturghii, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a prezentat credincioșilor pe toți oaspeții, subliniind că aceste vizite constituie o contribuție la unitatea dintre Bisericile creștine, precum și la pacea și înfrățirea între popoare.

La reședința mitropolitană a avut loc apoi o scurtă recepție pentru oaspeții din R.F.G., după care I. P. S. Mitropolit Nicolae a reținut la masa de prînz pe Episcopul Stockwood, la care a participat și P. S. Episcop-vicar Emilian, P. C. prof. dr. Gr. Marcu, P. C. prof. dr. M. Șesan, dl asist. A. Jivi, ca interpret.

S-au purtat discuții referitoare la viața bisericească ortodoxă și anglicană. Spre seară, oaspeții au vizitat biserica și colecția de icoane pe sticlă din Sibiel, prot. Sibiu.

Luni, 23 septembrie 1974, la reședința mitropolitană, de față fiind I. P. S. Mitropolit Nicolae, P. S. Episcop-vicar Emilian și P. C. consilieri, Episcopul oaspete s-a întîlnit cu P. C. profesori de la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, cu care prilej s-au discutat probleme de interes teologic și pastoral, organizarea învățămîntului teologic etc.

Eminența Sa Episcopul Mervyn Stockwood a mai vizitat Schitul Păltiniș și Mănăstirea Brîncoveanu, exprimîndu-și deosebita satisfacție pentru tot ceea ce a văzut.

Din acatistul Sf. Ierarhi Ilie Iorest și Sava Brancovici, mitropoliți ai Transilvaniei

ICOSUL AL VII-LEA

Hristos, Mîntuitorul nostru, căutînd spre sfintele tale rugăciuni, te-a scos din temniță, Ierarhe Ioreste, spre folosul Bisericii Sale. Pentru aceea și noi, lăudîndu-te, zicem ție:

Bucură-te, cea ce, pentru adevăr, în temniță ai fost aruncat;

Bucură-te, că acolo, lui Dumnezeu, din tot sufletul te-ai rugat;

Bucură-te, cea ce pe Hristos, cu suspinele tale l-ai chemat;

Bucură-te, că prin voia Sa, din închisoare ai fost slobozit;

Bucură-te, că după aceea, la mănăstirea Putna te-ai dus;

Bucură-te, că în această mănăstire, laudă și mulțumire lui Hristos ai adus;

Bucură-te, că apoi de la Putna la Iași ai plecat;

Bucură-te, că acolo Varlaam Mitropolitul cu drag te-a îmbrățișat;

Bucură-te, că și de voievodul Vasile Lupu ai fost primit;

Bucură-te, că pe toți cu firea ta blîndă i-ai dobîndit;

Bucură-te, cea ce ești chezaș dumnezeieștii bunăvoințe;

Bucură-te, mărturisitorule neclintit al dreptei-credințe;

Bucură-te, Ierarhe Ioreste, prea fericite!

CONDACUL AL VIII-LEA

Apărător al celor dosădiți, potrivnic celor asupritori te-ai arătat, Ierarhe Ioreste, că turma ta ai călăuzit-o cu strălucirea minunatelor tale nevoițe, prin pustia cea arzătoare a pătimirilor, către pămîntul făgăduinței, la izvorul cel dătător de viață al învățaturii lui Hristos, pentru care și noi cu credință te lăudăm strigînd, Aliluia!

